Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

1. kolovoza 2022.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zajednička politika u području azila – Kriteriji i mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu – Uredba (EU) br. 604/2013 (Dublin III) – Zahtjev za međunarodnu zaštitu koji je maloljetnik podnio u državi članici svojeg rođenja – Roditelji tog maloljetnika koji su prethodno dobili status izbjeglice u drugoj državi članici – Članak 3. stavak 2. – Članak 9. – Članak 20. stavak 3. – Direktiva 2013/32/EU – Članak 33. stavak 2. točka (a) – Dopuštenost zahtjeva za međunarodnu zaštitu i odgovornost za njegovo razmatranje”

U predmetu C-720/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Verwaltungsgericht Cottbus (Upravni sud u Cottbusu, Njemačka), odlukom od 14. prosinca 2020., koju je Sud zaprimio 24. prosinca 2020., u postupku

RO, zakonski zastupana,

protiv

Bundesrepublik Deutschland,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, L. Bay Larsen, potpredsjednik, A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe, S. Rodin, I. Ziemele i J. Passer (izvjestitelj), predsjednici vijeća, M. Ilešič, M. Safjan, D. Gratsias, M. L. Arastey Sahún, M. Gavalec, Z. Csehi i O. Spineanu-Matei, suci,

nezavisni odvjetnik: J. Richard de la Tour,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 14. prosinca 2021.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za osobu RO, zakonski zastupanu, V. Gerloff, *Rechtsanwalt*,

– za njemačku vladu, J. Möller i R. Kanitz, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

– za belgijsku vladu, M. Jacobs i M. Van Regemorter, u svojstvu agenata,

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju W. Ferrante, *avvocato dello Stato*,

– za nizozemsku vladu, M. K. Bulterman, A. Hanje, J. Langer i M. A. M. de Ree, u svojstvu agenata,

– za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agentice

– za Europsku komisiju, C. Cattabriga, L. Grønfeldt i C. Ladenburger, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 24. ožujka 2022.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL 2013., L 180, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 108. i ispravak SL 2017., L 49, str. 50.; u daljnjem tekstu: Uredba Dublin III), a osobito njezina članka 20. stavka 3., te Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL 2013., L 180, str. 60.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 249. i ispravci SL 2020., L 76, str. 38. i SL 2020., L 415, str. 90.; u daljnjem tekstu: Direktiva o postupcima), a osobito njezina članka 33. stavka 2. točke (a).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe RO, maloljetnika, koji je zakonski zastupan, i Bundesrepublika Deutschland (Savezna Republika Njemačka) povodom odbacivanja, kao nedopuštenog, zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog maloljetnika, rođenog u toj državi članici, čiji su roditelji i petero braće i sestara, prije njegova rođenja, dobili međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba (EZ) br. 343/2003

3 U članku 16. stavku 1. točki (c) Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje (SL 2003., L 50, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 37.) propisivalo se:

„Država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil prema ovoj Uredbi obvezna je […] natrag prihvatiti, pod uvjetima utvrđenim u članku 20., podnositelja zahtjeva čiji se zahtjev razmatra i koji je bez dozvole na državnom području druge države članice."

4 Uredba br. 343/2003 stavljena je izvan snage i zamijenjena Uredbom Dublin III.

Uredba Dublin III

5 Uvodne izjave 4., 5. i 14. Uredbe Dublin III. određuju:

„(4) U zaključcima iz Tamperea navodi se […] da bi [zajednički europski sustav azila (CEAS)] u kratkom razdoblju trebao uključivati jasan i provediv način za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za [azil].

(5) Takav bi se način trebao temeljiti na objektivnim, poštenim kriterijima i za države članice i za predmetne osobe. Trebao bi posebno omogućiti brzo određivanje odgovorne države članice, tako da se osigura učinkovit pristup postupcima za priznavanje međunarodne zaštite i pritom ne ugrozi cilj brze obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

[…]

(14) U skladu s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda[, potpisanom u Rimu 4. studenoga 1950,] i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, poštovanje obiteljskog života trebalo bi biti primarna briga država članica pri primjeni ove Uredbe."

6 Uredba Dublin III utvrđuje, na temelju njezina članka 1., „kriterije i mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva".

7 Člankom 2. te uredbe, naslovljenim „Definicije", propisuje se:

„Za potrebe ove Uredbe:

[…]

(c) ‚podnositelj zahtjeva' znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je zatražila međunarodnu zaštitu o čemu još nije donesena konačna odluka;

[…]

(f) ‚korisnik međunarodne zaštite' znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je priznata međunarodna zaštita kako je definirana u članku 2. točki (a) Direktive [2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni statusa izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL 2011., L 337, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 248.)];

(g) ‚članovi obitelji' u mjeri u kojoj je obitelj već postojala u zemlji podrijetla, znači sljedeći članovi obitelji podnositelja zahtjeva koji su prisutni na području država članica:

[…]

kad je podnositelj zahtjeva maloljetan i nije u braku, otac, majka ili druga odrasla osoba koja je za podnositelja zahtjeva odgovorna u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice u kojoj je odrasla osoba prisutna;

[…]"

8 Poglavlje II. navedene uredbe, naslovljeno „Opća načela i zaštitne mjere [jamstva]", sadržava, među ostalim, članak 3., koji je pak naslovljen „Pristup postupku ispitivanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu", u čijem se stavku 1. i stavku 2. prvom podstavku određuje:

„1. Države članice razmatraju svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koji podnese zahtjev na državnom području bilo koje države članice […]. Zahtjev razmatra samo jedna država članica i to ona koja je prema kriterijima iz poglavlja III. navedena kao odgovorna.

2. Kada na temelju kriterija navedenih u ovoj Uredbi nije moguće odrediti nijednu odgovornu državu članicu, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je prva država članica u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu.

[…]"

9 Poglavlje III. Uredbe Dublin III, naslovljeno „Kriteriji za određivanje odgovorne države članice", sadržava, među ostalim, članke 7., 9. i 10. te uredbe.

10 Članak 7. navedene uredbe, naslovljen „Hijerarhija kriterija", u stavku 1. predviđa:

„Kriteriji za određivanje odgovorne države članice primjenjuju se redoslijedom kojim su navedeni u ovom poglavlju."

11 Članak 9. Uredbe Dublin III, naslovljen „Članovi obitelji koji su korisnici međunarodne zaštite", glasi:

„Kada podnositelj zahtjeva ima člana obitelji, neovisno o tome je li obitelj prethodno zasnovana u zemlji podrijetla, kojem je kao korisniku međunarodne zaštite dopušten boravak u državi članici, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da dotične osobe pisanim putem izraze tu želju."

12 U članku 10. te uredbe, naslovljenom „Članovi obitelji koji su podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu”, navodi se:

„Kada podnositelj zahtjeva ima člana obitelji u državi članici, o čijem zahtjevu za međunarodnu zaštitu u toj državi članici još nije donesena prva odluka o meritumu, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da dotične osobe pisanim putem izraze tu želju.”

13 Poglavlje IV. navedene uredbe, naslovljeno „Uzdržavane osobe i diskrecijske klauzule”, sadržava, među ostalim, članak 17., naslovljen „Diskrecijske klauzule”, čiji stavak 2. predviđa:

„Država članica u kojoj je zatražena međunarodna zaštita i koja provodi postupak za određivanje odgovorne države članice, ili odgovorna država članica, može bilo kada prije donošenja prve odluke o meritumu zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva i da se tako osigura spajanje bilo kojih osoba u rodbinskom odnosu iz humanitarnih razloga, posebno na temelju obiteljskih ili kulturnih aspekata, i onda kada ta druga država članica nije odgovorna na temelju kriterija iz članaka od 8. do 11. i članka 16. Predmetne osobe moraju dati svoj pristanak u pisanom obliku.

[…]”

14 Poglavlje VI. iste uredbe, naslovljeno „Postupci za prihvat i ponovni prihvat”, u odjeljku I., naslovljenom „Početak postupka”, sadržava članak 20., čiji je naslov istovjetan onomu tog odjeljka i kojim se određuje:

„1. Postupak za određivanje odgovorne države članice započinje čim je u državi članici prvi put podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu.

2. Smatra se da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen kada obrazac koji je podnio podnositelj zahtjeva, ili izvješće koje su pripremila tijela, dođe do nadležnih tijela predmetne države članice. Kada se zahtjev ne podnosi u pisanom obliku, vrijeme između izjave o namjeri i pripreme izvješća mora biti što je moguće kraće.

3. Za potrebe ove Uredbe položaj maloljetnika koji prati podnositelja zahtjeva, i u skladu je s definicijom člana obitelji, nerazdvojiv je od položaja člana obitelji i predmet razmatranja u državi članici koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog člana obitelji, i kada maloljetnik sam po sebi nije podnositelj zahtjeva, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika. Isti se postupak primjenjuje na djecu rođenu nakon dolaska podnositelja zahtjeva na državno područje država članica, bez potrebe da se započne novi postupak za njihov prihvat.

[…]”

15 Odjeljak II. istog poglavlja VI., naslovljen „Postupak za zahtjeve za prihvat”, sadržava, među ostalim, članak 21. koji je pak naslovljen „Podnošenje zahtjeva za prihvat”, a u stavku 1. prvom podstavku predviđa:

„Kada država članica, u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu, smatra da je druga država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva, može što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku tri mjeseca od datuma na koji je zahtjev podnesen u smislu članka 20. stavka 2., zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva.”

Direktiva o postupcima

16 U skladu s uvodnom izjavom 43. Direktive o postupcima:

„Države članice trebaju sadržajno razmatrati sve zahtjeve tj. ocijeniti ispunjava li konkretni podnositelj zahtjeva uvjete za međunarodnu zaštitu u skladu s [Direktivom 2011/95], osim ako ova Direktiva ne određuje drukčije, posebno ako se može opravdano sumnjati da bi druga zemlja mogla obaviti razmatranje ili pružiti dostatnu zaštitu. Posebno, države članice ne bi smjele sadržajno ocjenjivati zahtjev za međunarodnu zaštitu ako je pri tome prva država azila podnositelju zahtjeva priznala status izbjeglice ili mu je na drugi način osigurala dostatnu zaštitu, a podnositelj zahtjeva će biti ponovno prihvaćen u toj zemlji."

17 Člankom 33. te direktive, naslovljenim „Nedopušteni zahtjevi", predviđa se:

„1. Osim slučajeva u kojima se zahtjev ne razmatra u skladu s Uredbom [Dublin III], od država članica se ne zaht[i]jeva da razmatraju ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za međunarodnu zaštitu u skladu s [Direktivom 2011/95] ako se zahtjev smatra nedopuštenim u skladu s ov[i]m članak[om].

2. Države članice mogu smatrati zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim samo ako:

(a) je druga država članica priznala međunarodnu zaštitu;

[…]"

Njemačko pravo

18 Članak 29. stavak 1. točka 1. podtočka (a) Asylgesetza (Zakon o pravu na azil) od 26. lipnja 1992. (BGBI. 1992. I, str. 1126.), u verziji objavljenoj 2. rujna 2008. (BGBI. 2008. I, str. 1798.), naslovljen „Nedopušteni zahtjevi", određuje:

„1. Zahtjev za azil je nedopušten ako je:

1. druga država

(a) u skladu s [Uredbom Dublin III], […]

odgovorna za postupak azila,

[…]"

Glavni postupak i prethodna pitanja

19 Roditelji i petero braće i sestara tužiteljice iz glavnog postupka, državljani Ruske Federacije, dobili su 19. ožujka 2012. status izbjeglice u Poljskoj.

20 U prosincu 2012. napustili su državno područje te države članice kako bi došli u Njemačku, gdje su podnijeli zahtjeve za međunarodnu zaštitu.

21 Dana 25. travnja 2013. Savezna Republika Njemačka zatražila je od Republike Poljske da natrag prihvati te osobe na temelju članka 16. stavka 1. točke (c) Uredbe br. 343/2003.

22 Republika Poljska je 3. svibnja 2013. odbila taj zahtjev jer su navedene osobe već imale međunarodnu zaštitu na njezinu državnom području.

23 Odlukom od 2. listopada 2013. Savezna Republika Njemačka odbila je zahtjeve za međunarodnu zaštitu tih osoba kao nedopuštene zbog statusa izbjeglice koji su one već dobile u Poljskoj i naložila im da napuste njemačko državno područje pod prijetnjom udaljavanja.

24 Ta je odluka poništena 7. studenoga 2014. samo u dijelu u kojem se odnosi na nalog za napuštanje njemačkog državnog područja pod prijetnjom udaljavanja.

25 Tužiteljica iz glavnog postupka, koja je rođena u Njemačkoj 21. prosinca 2015. i koja je, poput svojih roditelja i petero braće i sestara, državljanka Ruske Federacije, podnijela je njemačkim tijelima 7. ožujka 2018. zahtjev za međunarodnu zaštitu.

26 Dvjema odlukama Bundesamta für Migration und Flüchtlinge (Savezni ured za migraciju i izbjeglice, Njemačka) donesenima 14. veljače 2019. odnosno 19. ožujka 2019. u odnosu na roditelje i braću i sestre tužiteljice iz glavnog postupka izdan je novi nalog za napuštanje njemačkog državnog područja pod prijetnjom udaljavanja zbog međunarodne zaštite koju su već imali u Poljskoj. O tužbi podnesenoj protiv tih odluka još nije odlučeno.

27 Savezni ured za migraciju i izbjeglice je odlukom od 20. ožujka 2019. odbacio zahtjev za međunarodnu zaštitu koji je tužiteljica iz glavnog postupka podnijela kao nedopušten na temelju članka 29. stavka 1. točke 1.a Zakona o pravu na azil u vezi s člankom 20. stavkom 3. drugom rečenicom Uredbe Dublin III.

28 Tužiteljica iz glavnog postupka podnijela je tužbu protiv te odluke sudu koji je uputio zahtjev. Prema mišljenju tog suda, u pogledu zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnijela tužiteljica iz glavnog postupka nije pokrenut nikakav postupak za određivanje odgovorne države članice, u skladu s Uredbom Dublin III. U tim se okolnostima sud koji je uputio zahtjev pita je li Savezna Republika Njemačka, na temelju Uredbe Dublin III, država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tužiteljice iz glavnog postupka i, ako jest, može li ta država članica ipak odbaciti taj zahtjev kao nedopušten.

29 U tim je okolnostima Verwaltungsgericht Cottbus (Upravni sud u Cottbusu, Njemačka) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. S obzirom na cilj prava Europske unije da se izbjegnu sekundarna kretanja i na opće načelo jedinstva obitelji iz Uredbe Dublin III, primjenjuje li se njezin članak 20. stavak 3. analogno u situaciji u kojoj maloljetno dijete i njegovi roditelji podnesu zahtjeve za međunarodnu zaštitu u istoj državi članici, ali roditelji već uživaju međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici, a dijete je rođeno u državi članici u kojoj je podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje, treba li ne ispitivati zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnog djeteta u skladu s Uredbom Dublin III i treba li donijeti odluku o transferu u skladu s njezinim člankom 26., uzimajući u obzir činjenicu da je, primjerice, za ispitivanje zahtjeva maloljetnog djeteta za međunarodnu zaštitu odgovorna država članica u kojoj njegovi roditelji uživaju međunarodnu zaštitu?

3. U slučaju potvrdnog odgovora na drugo pitanje, primjenjuje li se članak 20. stavak 3. Uredbe Dublin III analogno također jer se u njegovoj drugoj rečenici proglašava nepotrebnim provođenje novog postupka preuzimanja odgovornosti za naknadno rođeno dijete, iako tada postoji opasnost da država članica prihvata ne poznaje moguću situaciju prihvata maloljetnog djeteta ili da u skladu sa svojom upravnom praksom odbije analogno primijeniti članak 20. stavak 3. te uredbe i time za maloljetno dijete nastane opasnost da postane ‚refugee in orbit'?

4. U slučaju niječnog odgovora na drugo i treće pitanje, može li se protiv maloljetnog djeteta koje je podnijelo zahtjev za međunarodnu zaštitu u državi članici analognom primjenom donijeti odluka o nedopuštenosti na temelju članka 33. stavka 2. točke (a) Direktive o postupcima i onda kad u drugoj državi članici međunarodnu zaštitu ne uživa dijete osobno, nego njegovi roditelji?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

30 Prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li, s obzirom na cilj Uredbe Dublin III sprečavanja sekundarnih kretanja i zaštite temeljnog prava na poštovanje obiteljskog života podnositeljâ zahtjeva za međunarodnu zaštitu te, osobito, jedinstva obitelji, članak 20. stavak 3. te uredbe tumačiti na način da je analogno primjenjiv na situaciju u kojoj maloljetnik i njegovi roditelji podnose zahtjeve za međunarodnu zaštitu u državi članici u kojoj je taj maloljetnik rođen iako je njegovim roditeljima već odobrena međunarodna zaštita u drugoj državi članici.

31 U tom pogledu valja podsjetiti na to da članak 20. Uredbe Dublin III, naslovljen „Početak postupka”, koji je dio poglavlja VI. te uredbe, naslovljenog „Postupci za prihvat i ponovni prihvat”, u stavku 3. prvoj rečenici određuje da je za potrebe te uredbe položaj maloljetnika koji prati podnositelja zahtjeva, i u skladu je s definicijom člana obitelji, nerazdvojiv od položaja člana obitelji i predmet je razmatranja u državi članici koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog člana obitelji, i onda kada sâm maloljetnik nije podnositelj zahtjeva, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika. Tim se člankom 20. stavkom 3. drugom rečenicom pojašnjava da se isto postupanje primjenjuje prema djeci rođenoj nakon dolaska podnositelja zahtjeva na državno područje država članica, bez potrebe pokretanja novog postupka za njihov prihvat.

32 Iz jasnog teksta članka 20. stavka 3. Uredbe Dublin III proizlazi da on pretpostavlja da članovi obitelji maloljetnika još uvijek imaju svojstvo „podnositelja zahtjeva” u smislu članka 2. točke (c) te uredbe i da stoga ne uređuje položaj maloljetnika rođenog nakon što su ti članovi njegove obitelji dobili međunarodnu zaštitu u državi članici različitoj od one u kojoj je maloljetnik rođen i boravi sa svojom obitelji.

33 Osim toga, za razliku od onog što tvrdi njemačka vlada, u tom pogledu nije relevantno jesu li navedeni članovi obitelji podnijeli novi zahtjev za međunarodnu zaštitu u potonjoj državi članici i je li ta država članica odbacila takve zahtjeve kao nedopuštene prije ili nakon rođenja dotičnog maloljetnika. Naime, valja podsjetiti na to da država članica ne može valjano od druge države članice zahtijevati da prihvati ili ponovno prihvati, u okviru postupaka određenih tom uredbom, državljanina treće zemlje koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu u prvoj od navedenih

država članica nakon što mu je priznata supsidijarna zaštita u drugoj od njih (vidjeti u tom smislu presudu od 19. ožujka 2019., Ibrahim i dr., C-297/17, C-318/17, C-319/17 i C-438/17, EU:C:2019:219, t. 78.).

34 Što se tiče pitanja može li se članak 20. stavak 3. Uredbe Dublin III ipak po analogiji primijeniti na situaciju poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, valja istaknuti da, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti istaknuo u točki 28. svojeg mišljenja, situacija maloljetnika čiji su članovi obitelji podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu i ona maloljetnika čiji članovi obitelji već jesu korisnici takve zaštite nisu usporedive u kontekstu sustava uspostavljenog Uredbom Dublin III, s obzirom na to da se pojmovi „podnositelj zahtjeva” i „korisnik međunarodne zaštite” različito definiraju u članku 2. točkama (c) i (f) te uredbe i obuhvaćaju različite pravne statuse koji su uređeni različitim odredbama te uredbe.

35 U tom pogledu, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u istoj točki svojeg mišljenja, zakonodavac Unije tako je, među ostalim, napravio razliku između situacije maloljetnika čiji su članovi obitelji već korisnici međunarodne zaštite u jednoj državi članici, iz članka 9. Uredbe Dublin III, i situacije maloljetnika čiji su članovi obitelji podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu, iz članka 10. i članka 20. stavka 3. te uredbe.

36 U prvoj od tih situacija, koja odgovara onoj o kojoj je riječ u glavnom postupku, analognom primjenom članka 20. stavka 3. Uredbe Dublin III na dotičnog maloljetnika i dotični maloljetnik i država članica koja je članovima obitelji tog maloljetnika priznala međunarodnu zaštitu bili bi lišeni primjene mehanizama predviđenih tom uredbom.

37 Konkretno, analogna primjena druge rečenice članka 20. stavka 3. Uredbe Dublin III na takvog maloljetnika imala bi za posljedicu to da bi on mogao biti predmet odluke o transferu a da za tog maloljetnika nije pokrenut postupak za prihvat. Međutim, oslobođenje od pokretanja postupka za prihvat za maloljetnika rođenog nakon dolaska podnositelja zahtjeva na državno područje država članica, predviđeno u drugoj rečenici članka 20. stavka 3. Uredbe Dublin III, pretpostavlja da će maloljetnik biti uključen u postupak pokrenut u pogledu članova njegove obitelji i, prema tome, da je taj postupak u tijeku, što upravo nije slučaj kada su ti članovi obitelji već dobili međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici.

38 Usto, činjenica da se, analognom primjenom druge rečenice članka 20. stavka 3. Uredbe Dublin III, državi članici rođenja maloljetnika dopušta da donese odluku o transferu izvan bilo kakvog postupka za prihvat dovela bi, među ostalim, do zaobilaženja roka predviđenog u tom pogledu člankom 21. stavkom 1. prvim podstavkom te uredbe i do toga da država članica koja je odobrila međunarodnu zaštitu članovima obitelji prije rođenja tog maloljetnika biva suočena s takvom odlukom o transferu, iako nije bila obaviještena o njoj niti je mogla priznati svoju odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu navedenog maloljetnika.

39 Osim toga, valja utvrditi da je zakonodavac Unije predvidio posebna pravila u slučaju kada je postupak koji je pokrenut u odnosu na članove obitelji maloljetnika okončan i kada ti članovi obitelji stoga više nisu podnositelji zahtjeva u smislu članka 2. točke (c) Uredbe Dublin III, ali im je dopušteno boraviti kao korisnicima međunarodne zaštite u državi članici. Ta je situacija uređena, među ostalim, člankom 9. iste uredbe.

40 Naime, člankom 9. Uredbe Dublin III određuje se da kada podnositelj zahtjeva ima člana obitelji, neovisno o tome je li obitelj prethodno zasnovana u zemlji podrijetla, kojem je kao korisniku međunarodne zaštite dopušten boravak u državi članici, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da dotične osobe pisanim putem izraze tu želju.

41 Doduše, kao što su to neke zainteresirane stranke navele na raspravi, okolnost da je primjena kriterija za određivanje odgovorne države članice iz članka 9. Uredbe Dublin III podvrgnuta izričitom uvjetu da su dotične osobe pisanim putem izrazile tu želju isključuje primjenu tog kriterija ako takva želja nije izražena. Ta situacija osobito može nastati kada se zahtjev za međunarodnu zaštitu dotičnog maloljetnika podnese nakon neregularnog sekundarnog kretanja njegove obitelji iz prve države članice u državu članicu u kojoj je taj zahtjev podnesen. Međutim, ta okolnost ne mijenja činjenicu da je zakonodavac Unije tim člankom 9. predvidio odredbu koja obuhvaća upravo situaciju poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, u kojoj članovi obitelji podnositelja zahtjeva nisu više sami podnositelji zahtjeva, nego su već korisnici međunarodne zaštite koju je priznala jedna država članica.

42 Usto, s obzirom na jasan tekst članka 9. te uredbe, ne može se odstupiti od zahtjeva da dotične osobe pisanim putem izraze svoju želju, koji se traži tim člankom. Stoga, sprečavanje sekundarnih kretanja, koje je, kao što je to Sud istaknuo (presuda od 2. travnja 2019., H. i R., C-582/17 i C-583/17, EU:C:2019:280, t. 77.), jedan od ciljeva Uredbe Dublin III ne može opravdati drukčije tumačenje tog članka.

43 Isto vrijedi i što se tiče postupka predviđenog člankom 17. stavkom 2. Uredbe Dublin III, prema kojem država članica u kojoj je zatražena međunarodna zaštita može bilo kada prije donošenja prve odluke o meritumu zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i da se tako osigura spajanje bilo kojih osoba u rodbinskom odnosu iz humanitarnih razloga, pod uvjetom da predmetne osobe daju svoj pristanak u pisanom obliku.

44 U tim okolnostima, u situaciji u kojoj dotične osobe nisu u pisanom obliku izrazile želju da država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika bude ona u kojoj je članovima njegove obitelji dopušteno boraviti kao korisnicima međunarodne zaštite, odgovorna država članica odredit će se na temelju članka 3. stavka 2. Uredbe Dublin III. Stoga, u skladu s tom odredbom, koja se primjenjuje podredno, kada na temelju kriterija navedenih u toj uredbi nije moguće odrediti nijednu odgovornu državu članicu, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je prva država članica u kojoj je podnesen taj zahtjev.

45 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 20. stavak 3. Uredbe Dublin III treba tumačiti na način da nije analogno primjenjiv na situaciju u kojoj maloljetnik i njegovi roditelji podnose zahtjeve za međunarodnu zaštitu u državi članici u kojoj je taj maloljetnik rođen iako je njegovim roditeljima već odobrena međunarodna zaštita u drugoj državi članici.

Drugo i treće pitanje

46 Uzimajući u obzir odgovor na prvo pitanje, na drugo i treće pitanje nije potrebno odgovoriti.

Četvrto pitanje

47 Četvrtim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 33. stavak 2. točku (a) Direktive o postupcima tumačiti na način da dopušta, analognom primjenom, odbacivanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika kao nedopuštenog ako u drugoj državi članici međunarodnu zaštitu ne uživa maloljetnik osobno, nego njegovi roditelji.

48 Valja podsjetiti na to da se, u skladu s člankom 33. stavkom 1. Direktive o postupcima, od država članica ne zahtijeva da razmatraju ispunjava li podnositelj zahtjeva uvjete za međunarodnu zaštitu u skladu s Direktivom 2011/95 ako se zahtjev smatra nedopuštenim u skladu s tim člankom. U tom pogledu u stavku 2. tog članka taksativno se nabrajaju situacije u kojima države članice mogu smatrati da je zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopušten (presude od 19. ožujka 2019., Ibrahim i dr., C-297/17, C-318/17, C-319/17 i C-438/17, EU:C:2019:219, t. 76. i od 22. veljače 2022., Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Obiteljsko jedinstvo – Već odobrena zaštita), C-483/20, EU:C:2022:103, t. 23.).

49 Ta taksativnost temelji se kako na tekstu te potonje odredbe – osobito na izrazu „samo”, koji prethodi nabrajanju razloga za nedopuštenost – tako i na njezinoj svrsi, koja se, kako je to Sud već utvrdio, sastoji od ublažavanja obveze države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu definiranjem slučajeva u kojima se takav zahtjev smatra nedopuštenim (presuda od 19. ožujka 2020., Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, t. 30. i navedena sudska praksa). Usto, s obzirom na tu svrhu, članak 33. stavak 2. Direktive o postupcima u cijelosti predstavlja odstupanje od obveze država članica da meritorno ispitaju sve zahtjeve za međunarodnu zaštitu.

50 U skladu s člankom 33. stavkom 2. točkom (a) Direktive o postupcima, države članice mogu smatrati zahtjev za međunarodnu zaštitu nedopuštenim ako je druga država članica već priznala međunarodnu zaštitu. Ta se mogućnost osobito objašnjava važnošću načela uzajamnog povjerenja u pravu Unije, osobito u području slobode, sigurnosti i pravde koje čini Unija i čiji je ta odredba izraz u okviru zajedničkog postupka azila uspostavljenog tom direktivom (vidjeti u tom smislu presudu od 22. veljače 2022., Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (Obiteljsko jedinstvo – Već odobrena zaštita), C-483/20, EU:C:2022:103, t. 28. i 29.).

51 Međutim, iz taksativnog nabrajanja iz članka 33. stavka 2. Direktive o postupcima kao i iz derogativnosti razlogâ nedopuštenosti koje to nabrajanje sadržava proizlazi da članak 33. stavak 2. točku (a) te direktive treba usko tumačiti te se stoga ne može primijeniti na situaciju koja ne odgovara njegovu tekstu.

52 Područje primjene *ratione personae* te odredbe stoga se ne može proširiti na podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji sam nema pravo na takvu zaštitu iz navedene odredbe. To tumačenje potvrđuje uvodna izjava 43. Direktive o postupcima u kojoj se pojašnjava, kao što je to nezavisni odvjetnik naveo u točki 40. svojeg mišljenja, doseg tog razloga za nedopuštenost tako što se navodi da države članice ne bi smjele sadržajno ocjenjivati zahtjev za međunarodnu zaštitu ako je pri tome prva država azila „podnositelju zahtjeva” priznala status izbjeglice ili mu je na drugi način osigurala dostatnu zaštitu.

53 Slijedom toga, u slučaju poput onoga u glavnom postupku, u kojem je podnositelj zahtjeva maloljetnik čiji članovi obitelji uživaju međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici, ali koji sam nema takvu zaštitu, taj podnositelj zahtjeva ne ulazi u područje primjene iznimke predviđene člankom 33. stavkom 2. točkom (a) Direktive o postupcima. Njegov se zahtjev stoga ne može proglasiti nedopuštenim na toj osnovi.

54 Usto, ta se odredba ne može po analogiji primijeniti kao osnova za odluku o nedopuštenosti u toj situaciji. Naime, takvom bi se primjenom zanemarila činjenica da je nabrajanje iz članka 33. stavka 2. Direktive o postupcima taksativno, ali i činjenica da situacija takvog maloljetnika nije usporediva s onom podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji već uživa takvu zaštitu koju je priznala druga država članica, čime se isključuje bilo kakva analogija.

55 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na četvrto pitanje valja odgovoriti tako da članak 33. stavak 2. točku (a) Direktive o postupcima treba tumačiti na način da nije analogno primjenjiv na zahtjev za međunarodnu zaštitu koji je maloljetnik podnio u jednoj državi članici kad u drugoj državi članici međunarodnu zaštitu ne uživa maloljetnik osobno, nego njegovi roditelji.

Troškovi

56 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

1. **Članak 20. stavak 3. Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva**

   treba tumačiti na način da:

   nije analogno primjenjiv na situaciju u kojoj maloljetnik i njegovi roditelji podnose zahtjeve za međunarodnu zaštitu u državi članici u kojoj je taj maloljetnik rođen iako je njegovim roditeljima već odobrena međunarodna zaštita u drugoj državi članici.

2. **Članak 33. stavak 2. točku (a) Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite**

   treba tumačiti na način da:

   nije analogno primjenjiv na zahtjev za međunarodnu zaštitu koji je maloljetnik podnio u jednoj državi članici kad u drugoj državi članici međunarodnu zaštitu ne uživa maloljetnik osobno, nego njegovi roditelji.

Potpisi